

Handläggare
Karolina Landowska
Telefon: 08-508 35 509

Till
Arbetsmarknadsnämnden den 15
december 2015

Ärende 6

**Yttrande över remiss av motion (2015:46) om
förebyggande arbete mot våldsbejakande
extremism**

Remiss från kommunstyrelsen (KS 106-1030/2015)

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till
arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt
yttrande över remissen.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

En motion om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism har inkommit till kommunstyrelsen från Bo Sundin (M). Motionen har remitterats till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Enligt motionären behöver Stockholms stad förebyggande åtgärder mot våldsbejakande extremism för att förhindra att människor söker sig till extremistiska terrororganisationer.

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar i sitt svar att förvaltningen anser att staden behöver arbeta med förebyggande åtgärder mot våldsbejakande extremism. De konkreta förslag till beslut som motionen föreslår kommunfullmäktige besluta om, berör inte direkt arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Dock anser förvaltningen att arbetsmarknadsnämndens verksamheter kommer att beröras av en framtida stadsövergripande strategi avseende våldsbejakande extremism. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att ett förebyggande

arbete mot våldsbejakande extremism bör inkludera åtgärder som avser reducera skillnader i levnadsvillkor i staden vilket kan innefatta insatser inom utbildning och arbete som viktiga redskap för att reducera utanförskap. Nämndens uppsökande arbete riktat till målgruppen 16-29 år innebär också att nämndens medarbetare troligen kommer att möta frågor om våldsbejakande extremism.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till arbetsmarknadsnämnden remitterat en motion från Bo Sundin (M) om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Remisstiden går ut den 18 januari 2016.

Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism har under 2015 varit föremål för flera remisser där arbetsmarknadsnämnden lämnat yttranden till kommunstyrelsen (remissvar angående Strategi mot våldsbejakande extremism, AMN 2015-0198-01.06 samt remissvar på motion om att ta krafttag mot våldsbejakande extremism, AMN 2015-0202-01.06).

Den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism har som uppdrag att förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Samordnaren har också till uppgift att verka för att öka kunskapen om våldsbejakande extremism samt främja utvecklingen av förebyggande metoder. I dagarna har samordnaren aviserat ytterligare satsningar i arbetet med att främja kompetensutveckling och stärka det förebyggande arbetet i frågan. Stockholm är en av de städer som kommer att få ta av den satsningen.

Ärendet

En motion om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism har inkommit till kommunstyrelsen från Bo Sundin (M). Enligt motionären behöver Stockholms stad förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism för att förhindra att människor söker sig till extremistiska terrororganisationer. Vidare anför motionen att det ska finnas tydliga konsekvenser för de personer som begår allvarliga övergrepp på oskyldiga människor och brott mot mänskligheten. Stockholms stad måste enligt motionen arbeta kunskapsbaserat och med tydliga strukturer och insatser tillsammans med berörda parter för att motverka att människor deltar i våldsbejakande extremism.

Motionen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Kommunstyrelsen och socialnämnden ges i uppdrag att revidera förslaget till strategi mot våldsbejakande extremism med fokus på förebyggande åtgärder i syfte att förhindra nyrekrytering men även på hur staden kan bidra till att avradikalisera personer och få dem att lämna extrema grupper och terrororganisationer.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att uppvakta regeringen om att utreda att frånta pass för personer som misstänks för deltagande i krigsresa.
3. Kulturnämnden, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ges i uppdrag att utreda förslag på hur stödet till olika organisationer som jobbar mot rekrytering av personer till utländskt baserade terrororganisationer enligt en modell som efter utvärdering kan tillämpas generellt i staden.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera ett arbete för att lära av och tar vara på goda exempel på framgångsrika projekt med lyckade exempel, så som i både Europa och USA för att motverka våldsbejakande extremism.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder vidta åtgärder för att utöka samverkan mellan stadens socialtjänst och stadsdelsnämnderna samt polisen och säkerhetspolisen.
6. Utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda förslag på samordnade åtgärder för att öka kunskapen om religiös- och våldsbejakande extremism i Stockholms skolor och fritidsgårdar i förebyggande syfte.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av motionen om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Som tidigare framfört i nämndens remissyttrande över ”Strategi mot våldsbejakande extremism” (AMN 2015-0198-01.06) och remissyttrande över motion (2015:43) om att ta krafttag mot våldsbejakande extremism (AMN 2015-0202-01.06) anser arbetsmarknadsförvaltningen att frågan om våldsbejakande är komplex och berör många olika aktörer.

Arbetsmarknadsnämnden bedriver verksamheter där frågor om våldsbejakande extremism kan komma att aktualiseras. Det gäller till exempel i det uppsökande arbete som förvaltningen bedriver riktat till unga 16-29 år som står utanför skola och arbetsmarknad. Eftersom detta är relativt nytt för förvaltningens verksamheter vill förvaltningen understryka behovet av såväl tydliga samverkanskanaler som ökad kunskap. Förvaltningen har därför i sitt tidigare yttrande (AMN 2015-0198-01.06) välkomnat en stadsövergripande strategi.

De förslag till beslut som föreslås i motionen att kommunfullmäktige ska besluta om ligger inte direkt inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Dock anser förvaltningen att arbetsmarknadsnämndens verksamheter kommer att beröras av en framtida stadsövergripande strategi avseende våldsbejakande extremism. Förvaltningen är positiv till ett starkt förebyggande arbete inom staden.

Kommunstyrelsen framhåller i ett tidigare utlåtande att ett Stockholm som håller samman minskar extremismens grogrund och är själva förutsättningen för en stadsövergripande strategi. Det förebyggande arbetet kräver samverkan med civilsamhället men det kräver också samarbete mellan olika delar i staden samt relevanta myndigheter. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att förvaltningen har en viktig roll i detta arbete dels genom att erbjuda stockholmarna möjlighet till utbildning för att stärka deras ställning på arbetsmarknaden och dels genom arbetsintegrerande insatser inom Jobbtorg Stockholm. Utbildning och sysselsättning är enligt förvaltningen viktiga delar i att skapa ett hållbart och sammanhållet Stockholm.

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av Försvarshögskolans rapport *Förebyggande av våldsbejakande extremism på lokal nivå* (2015). Enligt rapporten krävs nödvändigtvis inte att nya strukturer och organisationer inrättas på lokal nivå i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Tidigare utredningar pekar på att mycket kan göras inom befintliga strukturer. Vidare framhålls i rapporten att det har funnits en avsaknad av strukturerat arbete inom området. Det är viktigt att samordningsformer och strukturer finns som länkar samman de individuella insatserna genom hela förebyggandekedjan. Det behövs en utarbetad lägesbild och gemensam problembild samt en inventering av existerande, tillgängliga och framtida resurs- och kontaktpersoner.

Arbetsmarknadsnämndens insatser inom utbildning och arbete är viktiga redskap för att reducera utanförskap. Nämndens verksamheter arbetar indirekt för att stärka människors självbild och integrering i arbetslivet och samhället. Förvaltningen anser att detta är hörnstenar i att skapa jämlika förutsättningar och villkor för människors levnadssituation, och som möjligen på sikt kan motverka extremism. Arbetsmarknadsförvaltningen tror dock att orsakerna till varför en individ väljer att tillhöra en grupp inom våldsbejakande extremism är komplex. Detta stöds av försvarshögskolans rapport *"Förebyggande av våldsbejakande extremism på lokal nivå"* (2015) där utanförskap och social orättvisa identifieras som en av flera möjliga bakgrundsfaktorer. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att ett förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism bör inkludera åtgärder som avser reducera skillnader i levnadsvillkor i staden.

Bilaga

1. Motion (2015:46) om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism